

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ФІНАНСИ РЕГІОНІВ

**Методичні вказівки до виконання контрольної роботи
для студентів заочної форми навчання
спеціальності 7.03050801 та 8.03050801 «Фінанси і кредит»**

Затверджено
на засіданні кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
протокол № 10 від 18.01. 2016 р.

Фінанси регіонів. Методичні вказівки до виконання контрольної роботи для студентів заочної форми навчання спеціальності 7.03050801 та 8.03050801 «Фінанси і кредит» / Укладачі: О.М. Парубець, О.М. Кальченко. – Чернігів: ЧНТУ, 2016. – 17 с.

Укладачі: Парубець Олена Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент
Кальченко Ольга Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент

Відповідальний за випуск: Ільчук Валерій Петрович, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування доктор економічних наук, професор

Рецензент: Рогова Олена Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Чернігівського національного технологічного університету

ЗМІСТ

1	Зміст і обсяги контрольної роботи	4
2	Тематика контрольних робіт	6
3	Критерії оцінки якості виконання контрольної роботи	13
	Рекомендована література	15

1 Зміст і обсяг контрольної роботи

Контрольна робота з дисципліни "Фінанси регіонів" являє собою самостійно підготовлену роботу на вибрану тему, в якій студент показує рівень і якість засвоєння основних розділів курсу, вміння комплексно розкрити конкретну тему, аналізувати і узагальнювати ключові фінансові питання курсу у взаємозв'язку з іншими науками, самостійно працювати над літературою, обґрунтовувати і правильно використовувати матеріали періодики.

У вступі студент повинен розкрити загальну направленість і розвиток теми контрольної роботи, її актуальність, характер досліджуваних фінансових питань в контексті сучасних економічних перетворень, ступінь вивчення обраної проблеми в економічній літературі; визначити мету, завдання, предмет і об'єкт дослідження, обґрунтувати методи та прийоми його проведення.

Контрольна робота складається з двох теоретичних питань і одного практичного завдання.

Контрольна робота має реферативний характер і містить теоретичні та методологічні положення з вибраної теми дослідження, які використовуються в сучасних досягненнях фінансової науки і пов'язані з законодавчою та нормативно-правовою базою України.

З метою більшої аргументації, узагальнення і поглибленні основних теоретичних положень теми, студент повинен використовувати не тільки основну літературу з даного питання, а також матеріали спеціальних видань Міністерства статистики України, періодичних спеціалізованих видань і фактичні дані зібрані під час проходження практики, або здійснення практичної діяльності.

При написанні контрольної роботи студент повинен показати вміння аналізувати і узагальнювати матеріал в логічній і економічній послідовності викладання, конкретизувати подальші пропозиції з розкриттям механізму їх практичного застосування.

В кінці роботи обов'язкові висновки, які підводять підсумки дослідження, узагальнюють проблеми, що виникають у сфері фінансів і акцентують увагу на пропозиціях поліпшення практики регулювання відповідних фінансових відносин.

Список використаних літературних джерел подається у такій послідовності:

1. Закони та нормативно-законодавчі акти України.
2. Нормативні та інструктивно-методичні матеріали міністерств і відомств.
3. Спеціальна, наукова, навчальна література.
4. Статистичні збірники та звітні матеріали.

Загальний обсяг контрольної роботи не повинен перевищувати 20-25 сторінок рукописного або печатного тексту.

Студент виконує контрольну роботу за варіантом, який відповідає його номеру в учбовому журналі. При цьому в учбовій групі не повинно бути однакових тем.

2 Тематика контрольних робіт

Варіант № 1

1. Дискусійні питання сутності і функцій фінансів регіонів.
2. Національний і зарубіжний досвід місцевого оподаткування.
3. Проаналізуйте обсяг і структуру інвестицій в розвиток економіки регіонів України за останні три роки. Які сфери економічної діяльності є найбільш інвестиційно привабливими? Зробіть належні висновки.

Варіант № 2

1. Об'єктивні передумови виникнення та розвиток науки про фінанси регіонів.
2. Фінансова система регіону: сутність, складові елементи.
3. Проаналізуйте обсяги надходжень до зведеного бюджету областями України за останні 2-3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 3

1. Фінансові ресурси регіонів: сутність, класифікація, джерела формування та напрямки використання.
2. Організація муніципального фінансового контролю: форми, види, методи.
3. Проаналізуйте ставки і види місцевих податків і зборів, що стягуються в країнах-членах Європейського Союзу.

Варіант № 4

1. Регіональна фінансова політика: зміст, завдання, основні напрямки.
2. Зарубіжний досвід забезпечення самостійності місцевих бюджетів і можливості його застосування в Україні в умовах децентралізації.
3. Проаналізуйте частину перерозподілу ВВП через місцеві фінанси в країнах ЄС і Україні. Зробіть належні висновки.

Варіант № 5

1. Фінансове забезпечення діяльності комунальних підприємств.
2. Міжнародні стандарти організації фінансів регіонів.
3. Проаналізуйте динаміку доходів і видатків місцевих бюджетів України за останні три роки. Яку роль відіграють податкові та неподаткові надходження у формуванні дохідної бази місцевого самоврядування?

Варіант № 6

1. Загальнодержавні податки і збори, закріплені за місцевими бюджетами.
2. Сутність та складові елементи фінансової безпеки регіонів.
3. Проведіть аналіз джерел надходження і напрямків використання фінансових ресурсів регіонів України за останні три роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 7

1. Інститут комунальної власності у системі фінансів регіонів.
2. Види міжбюджетних трансфертів, що надаються з Державного бюджету України місцевим бюджетам.
3. Проаналізуйте зміни в надходженні місцевих податків і зборів до місцевих бюджетів України за останні 3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 8

1. Основи фінансової автономії місцевих органів самоврядування.
2. Порядок формування доходів місцевих бюджетів.
3. Проаналізуйте обсяг і структуру міжбюджетних трансфертів, що надаються з державного бюджету, місцевим бюджетам (за останні 3 роки). Зробіть належні висновки.

Варіант № 9

1. Система місцевих бюджетів.

2. Сутність та складові фінансового потенціалу регіонів.

3. Проаналізуйте склад і обсяги видатків місцевих бюджетів України за останні три роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 10

1. Вітчизняний та закордонний досвід розвитку комунального кредиту.

2. Контроль та аудит фінансової діяльності місцевого самоврядування.

3. Проаналізуйте структуру і обсяги дохідної частини місцевих бюджетів України за останні 3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 11

1. Складові бюджетного процесу на регіональному рівні.

2. Поняття та види фінансового вирівнювання.

3. Проаналізуйте обсяг і структуру доходів бюджету Чернігівської області за останні 3 роки. Зробіть належні висновки

Варіант № 12

1. Економічна природа та виникнення місцевих податків і зборів.

2. Інвестиційний потенціал регіонів: сутність, складові, показники оцінки.

3. Проаналізуйте обсяг і структуру видатків бюджету Чернігівської області за останні 3 роки. Зробіть належні висновки

Варіант № 13

1. Управління фінансовою безпекою регіонів.

2. Фінанси регіонів у складі фінансової системи України.

3. Провести ранжування регіонів України за обсягом валового регіонального продукту. Зробити належні висновки.

Варіант № 14

1. Показники оцінки фінансової безпеки регіонів.

2. Управління фінансами на регіональному рівні.

3. Проаналізувати обсяг прямих іноземних інвестицій за регіонами України за останні 3 роки. Зробити належні висновки.

Варіант № 15

1. Показники оцінки бюджетної безпеки регіонів.

2. Місцеві податки та збори в Україні.

3. Проаналізуйте зміни в рейтингу інвестиційної привабливості регіонів України за останні 3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 16

1. Поняття та форми комунального кредиту.

2. Пріоритети державної регіональної політики.

3. 3. Проведіть аналіз джерел надходження і напрямків використання фінансових ресурсів Чернігівського регіону за останні три роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 17

1. Порядок складання і розгляду проектів місцевих бюджетів.

2. Розкрийте сутність і призначення загального і спеціального фонду місцевих бюджетів.

3. Проаналізуйте структуру та обсяги загального та спеціального фондів місцевих бюджетів України за останні 3 роки. Зробіть відповідні висновки.

Варіант № 18

1. Взаємозв'язок державних фінансів і фінансів регіонів..

2. Виконання та звітність місцевих бюджетів.

3. Проаналізуйте частку доходів бюджету розвитку в доходах місцевих бюджетів України за останні 3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 19

1. Поняття фінансової автономії місцевих органів влади.
2. Порівняльна характеристика зарубіжного і національного досвіду проведення реформи децентралізації.
3. Проаналізуйте зміну частки місцевих бюджетів у ВВП України за останні 3 роки. Зробіть відповідні висновки.

Варіант № 20

1. Дефіцит місцевих бюджетів: причини виникнення, джерела покриття.
2. Реформування міжбюджетних відносин між різними рівнями місцевих бюджетів.
3. Проаналізуйте структуру місцевих бюджетів за функціональною класифікацією (за останні 3 роки). Зробіть відповідні висновки.

Варіант № 21

1. Порядок розрахунку обсягу міжбюджетних трансфертів.
2. Особливості фінансових відносин в сфері фінансів регіонів
3. Проаналізуйте структуру місцевих бюджетів за економічною класифікацією (за останні 3 роки). Зробіть відповідні висновки.

Варіант № 22

1. Управління фінансовою безпекою регіону.
2. Сутність та призначення бюджету розвитку місцевих бюджетів.
3. Проаналізуйте своєчасність затвердження місцевих бюджетів в Україні за останні 3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 23

1. Визначте основні функції фінансів регіонів. Обґрунтуйте їх вплив на розвиток демократичних перетворень суспільства.
2. Проблеми становлення і розвитку фінансів регіонів в Україні.

3. Проаналізуйте показники виконання місцевих бюджетів України за останні 3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 24

1. Структура видатків місцевих бюджетів.
2. Фінанси регіонів як фіскальний інструмент перерозподілу валового внутрішнього продукту.
3. Проаналізуйте обсяг трансфертів, що передаються з місцевих бюджетів до Державного бюджету України за останні 3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 25

1. Структура доходів і видатків бюджету розвитку місцевих бюджетів.
2. Основні напрями подальшого реформування фінансів регіонів.
3. Проаналізуйте обсяг і структуру загального та спеціального фондів місцевих бюджетів України за останні 3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 26

1. Об'єкти і суб'єкти фінансів регіонів.
2. Сутність та складові регіональної фінансової політики.
3. Проаналізуйте обсяг і структуру видатків місцевих бюджетів України на соціальний захист населення за останні 3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 27

1. Стратегія державної регіональної фінансової політики.
2. Принципи нового підходу до управління і контролю фінансами регіонів.
3. Проведіть аналіз соціальної спрямованості видаткової частини місцевих бюджетів України за останні 3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 28

1. Заходи регіональної політики фінансового розвитку.

2. Зарубіжний досвід використання бюджетних трансфертів.

3. Порівняйте національний і зарубіжний досвід функціонування фінансів регіонів. Зробіть належні висновки.

Варіант № 29

1. Касове виконання місцевих бюджетів: національний і світовий досвід.

2. Історія становлення і розвитку системи місцевого самоврядування в Україні.

3. Проаналізуйте кількість, фінансові результати діяльності комунальних підприємств України, в розрізі окремих регіонів за останні 3 роки. Зробіть належні висновки.

Варіант № 30

1. Поняття фінансової забезпеченості місцевих органів самоврядування: межі та кількісні показники.

2. Казначейська система обслуговування місцевих бюджетів в Україні.

3. На основі аналізу статистичних даних, визначте і проаналізуйте фактори, які впливають на формування доходів місцевих бюджетів в сучасних умовах. Зробіть належні висновки.

3 Критерії оцінки якості виконання контрольної роботи

Контрольна робота виконується за індивідуальним завданням відповідно до вимог методичних вказівок, оформляється за діючими стандартами та здається на перевірку у визначений індивідуальним завданням строк, але не пізніше ніж за місяць до екзаменаційної сесії.

Після перевірки і доопрацювання контрольної роботи вирішується питання про допущення її до захисту, але не пізніше ніж за два тижні до екзаменаційної сесії.

Критерії оцінки якості контрольної роботи наведені в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 - Критерії оцінки якості контрольної роботи

Характеристика роботи	Максимальна кількість балів
Робота за змістом і оформленням повністю відповідає вимогам методичних вказівок до виконання контрольної роботи.	20
Робота має аналітичний, творчий характер з елементами наукового пошуку, спрямованого на удосконалення діяльності об'єкта досліджень.	10
В роботі правильно та повно розкритий зміст наведених категорій, понять, методик.	15
Студентом не порушений план виконання роботи і термін її здавання на перевірку та на захист.	5
При захисті студент досконало володіє методами аналізу та прийомами дослідження, якими він користувався під час виконання роботи.	5
При захисті студент вміє робити висновки та узагальнення і обґрунтовувати власні пропозиції та результати, що ним отримані у контрольній роботі.	5
ВСЬОГО	60 балів

Контрольна робота вважається “зарахованою”, якщо студент при захисті набрав від 40 до 60 балів та “незарахованою” – якщо менше 40 балів.

Студенти, що отримали “незараховано”, до іспиту або заліку з дисципліни не допускаються і мають виконати контрольну роботу повторно за новим завданням.

Рекомендована література

Законодавчі та нормативні акти

1. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]: Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 08.07.2010 № 2456-VI. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
2. Господарський Кодекс України [Електронний ресурс]: Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Європейська хартія місцевого самоврядування, ратифікована Законом № 452/97-ВР від 15.07.97р. – Видавництво Ради Європи. – 9 с.
4. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної ради України 28 червня 1996р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30.
5. Податковий Кодекс України [Електронний ресурс]: Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
6. Про Державний бюджет України на 2016 рік [Електронний ресурс]: Верховна Рада України; Закон, Бюджет від 25.12.2015 № 928-VIII. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/928-19>
7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Бюджетного кодексу України [Електронний ресурс]: Верховна Рада України; Закон від 08.07.2010 № 2457-VI. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2457-17>.
8. Про місцеве самоврядування в Україні [Електронний ресурс]: Верховна Рада України; Закон від 21.05.1997 № 280/97-ВР . – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
9. Про місцеві державні адміністрації [Електронний ресурс]: Верховна Рада України; Закон від 09.04.1999 № 586-XIV. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.

10. Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень [Електронний ресурс]: Кабінет Міністрів України; Постанова, Порядок, Перелік від 16.02.2011 № 110. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/110-2011-п>.
11. Про стимулювання розвитку регіонів [Електронний ресурс]: Верховна Рада України; Закон від 08.09.2005 № 2850-IV. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2850-15>.
12. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року [Електронний ресурс]: Кабінет Міністрів України; Постанова, Стратегія, Перелік від 06.08.2014 № 385. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-п>.

Навчальна література

1. Бечко П. К. Місцеві фінанси: Навч. посіб. для вищ. навч. закл. / П. К. Бечко, О. В. Ролінський. – Київ: Центр учбової літератури, 2007. – 191 с.
2. Владимиров К. М. Місцеві фінанси: Навч. посіб. для вищ. навч. закл. за спец. «Фінанси» / К. М. Владимиров, Н. Г. Чуйко, О. Ф. Рогальський. – Херсон: Олді-плюс, 2006. – 349 с.
3. Власюк Н.І. Місцеві фінанси: Місцеві фінанси: Навч. посіб. / Н.І.Власюк, І.В. Мединська, М.І. Мельник. – К.: Вид-во «Алерта», 2011. – 328 с.
4. Дем'янчук О.І. Місцеві фінанси: навчальний посібник / О.І. Дем'янчук. – Острог: Видавництво національного університету «Острозька академія», 2013. – 340 с.
5. Кириленко О. П. Місцеві фінанси: Підручник / За ред. О. П. Кириленко. – К.: Знання, 2006. – 677 с.
6. Місцеві фінанси / [К. М. Владимиров, Н. І Чуйко, О. В Рогальський та ін.]. – Навчальний посібник – К.: Кондор, 2009 – 352 с.
7. Рева Т. М. Місцеві фінанси: Навч. посіб. / Т. М. Рева, Н. В. Кучкова. – Київ: ЦУЛ, 2007. – 208 с.

8. Сазонець І. Л. Управління місцевими фінансами: Навч. посіб. для вищ. навч. закл. / І. Л. Сазонець, Т. В. Гринько, Г. Ю. Придатко. – Київ: ЦНЛ, 2006. – 261 с.
9. Сунцова О. О. Місцеві фінанси: навч. посіб. / О. О. Сунцова. — [3-тє вид.]. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 488 с.
10. Фінанси регіону : навч. посіб. / М. А. Коваленко, Т. О. Мацієвич, Г. М. Полевик, Н. В. Радванська за ред. Коваленка М.А. – Херсон : Олді-плюс, 2011. – 312с.

Електронні ресурси

1. Рейтинг інвестиційної привабливості регіонів [Електронний ресурс] / Інститут економічних досліджень та політичних консультацій, 2014. – Режим доступу: <http://kiis.com.ua/materials/pr/20142904/RIPR2014.pdf>
2. Державна служба статистики України – Режим доступу: <http://kiis.com.ua/materials/pr/20142904/RIPR2014.pdf>
3. Міністерство фінансів України – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>
4. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України – Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua/>
5. Державна Казначейська служба України – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>
6. Бюджетний моніторинг: аналіз виконання бюджету за 2014 рік [Електронний ресурс] / Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень. – Кив. 2015. -77 с. – Режим доступу: http://www.ibser.org.ua/UserFiles/File/Monitoring%20Quarter%202014/ukr/KV_IV_2014_Monitoring_ukr.pdf